

प्रदेश खेलकुद विकास ऐन, २०७५

बागमती प्रदेश सरकार
आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय
हेटौंडा, नेपाल ।

प्रदेश खेलकुद विकास ऐन, २०७५

प्रमाणीकरण र प्रकाशन मिति

२०७५।०९।११

संशोधन गर्ने ऐन

केही प्रदेश ऐन संशोधन गर्ने ऐन, २०७७

२०७७।०४।१६

संवत् २०७५ सालको ऐन नं. १९

प्रदेशमा खेलकुद विकास गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना: प्रदेशमा खेलकुद, खेल संस्कृतिको विकास, खेलकुद पूर्वाधार निर्माण, खेलाडीको व्यावसायिक सुरक्षा, प्रदेश, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा हुने प्रतियोगितामा सहभागिता तथा खेलकुद क्षेत्रको समग्र विकास गर्न आवश्यक भएकोले,

प्रदेश सभाले यो ऐन बनाएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस ऐनको नाम "प्रदेश खेलकुद विकास ऐन, २०७५" रहेको छ।

(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,-

(क) "अध्यक्ष" भन्नाले दफा ३ बमोजिम गठित प्रदेश खेलकुद विकास परिषद्को अध्यक्ष सम्झनु पर्छ।

(ख) "खेलकुद सम्बन्धी संस्था" भन्नाले दफा १३ बमोजिम परिषद् दर्ता भएको संस्था सम्झनु पर्छ।

(ग) "तोकिएको" वा "तोकिए बमोजिम"

भन्नाले यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियममा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्छ।

- (घ) "परिषद्" भन्नाले दफा ३ बमोजिम गठन भएको प्रदेश खेलकुद विकास परिषद् सम्झनु पर्छ।
- (ङ) "प्रतिष्ठान" भन्नाले दफा ३० बमोजिम स्थापना भएको प्रदेश खेलकुद विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान सम्झनु पर्छ।
- (च) "प्रदेश" भन्नाले बागमती प्रदेश सम्झनु पर्छ।
- (छ) "मन्त्रालय" भन्नाले सामाजिक विकास मन्त्रालय सम्झनु पर्छ।
- (ज) "समिति" भन्नाले दफा १२ बमोजिम गठन भएको खेलकुद विकास समिति सम्झनु पर्छ।
- (झ) "सदस्य" भन्नाले दफा ३ बमोजिमको परिषद्को सदस्य सम्झनु पर्छ र सो शब्दले परिषद्को अध्यक्ष र सदस्य-सचिव समेतलाई जनाउँछ।
- (ञ) "सदस्य-सचिव" भन्नाले दफा ३ बमोजिम गठित प्रदेश खेलकुद विकास परिषद्को सदस्य-सचिव सम्झनु पर्छ।

◊ केही प्रदेश ऐन संशोधन गर्ने ऐन, २०७७ द्वारा संशोधित।

३. परिषद्को गठनः (१) प्रदेशमा खेलकुदको विकास गर्नको लागि प्रदेश खेलकुद विकास परिषद् गठन हुनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गठन हुने परिषद्मा देहायका सदस्य रहनेछन्:-

- (क) सामाजिक विकास मन्त्री -अध्यक्ष
- (ख) सदस्य, प्रदेश नीति तथा योजना आयोग (खेलकुद हेर्ने) -सदस्य
- (ग) सचिव, सामाजिक विकास मन्त्रालय -सदस्य
- (घ) प्रदेश प्रहरी प्रमुख -सदस्य
- (ङ) राष्ट्रिय स्तरमा खेलकुदको क्षेत्रमा खेलाडी वा रेफ्री वा प्रशिक्षक वा व्यवस्थापक भई दश वर्ष काम गरेका व्यक्ति मध्ये दुई जना महिला सहित प्रदेश सरकारले मनोनीत गरेका पाँच जना -सदस्य
- (च) खेलकुदको क्षेत्रमा अध्ययन, अनुसन्धान, प्रवर्द्धनात्मक कार्य गरेका खेलकुद विज्ञ मध्येबाट मन्त्रालयले मनोनीत गरेको कम्तीमा एक जना महिला सहित चार जना -सदस्य
- (छ) प्रदेश स्तरमा रहेका खेलकुद सम्बन्धी संघ संस्थाबाट मन्त्रालयले मनोनीत गरेका कम्तीमा दुई जना महिला सहित चार जना -सदस्य

- (ज) *अपाङ्गता भएका खेलाडी मध्येबाट मन्त्रालयले मनोनीत गरेको एक जना महिला सहित दुई जना -सदस्य
- (झ) मान्यता प्राप्त ओलम्पिक, एशियन, साफ गेममा प्रतिस्पर्धा गरी मेडल प्राप्त खेलाडी मध्येबाट एक जना -सदस्य
- (ञ) अध्यक्षको सिफारिसमा प्रदेश सरकारले नियुक्त गरेको व्यक्ति -सदस्य-सचिव

(३) परिषद्ले बैठकमा नेपाली सेना र सशस्त्र प्रहरी बल तथा प्रदेश स्तरीय कार्यालयका प्रमुखलाई आमन्त्रण गर्न सक्नेछ।

(४) खण्ड (ङ) देखि (ज) सम्मका सदस्य मनोनीत गर्दा प्रदेशको भौगोलिक, समावेशिता प्रतिनिधित्व हुने गरी मनोनीत गर्नु पर्नेछ।

(५) परिषद् अविच्छिन्न उत्तराधिकारवाला स्वशासित र संगठित संस्था हुनेछ।

(६) परिषद्को सबै काम कारबाहीको निमित्त आफ्नो छुट्टै छाप हुनेछ।

(७) परिषद्ले व्यक्ति सरह चल अचल सम्पत्ति प्राप्त गर्न, उपभोग गर्न र बेचबिखन गर्न सक्नेछ।

(८) परिषद्ले व्यक्ति सरह आफ्नो नामबाट उजुर गर्न र सो उपर पनि सोही नामबाट उजुर लाग्न सक्नेछ।

(९) परिषद्को मुख्य कार्यालय प्रदेश राजधानीमा रहनेछ।

---

* केही प्रदेश ऐन संशोधन गर्ने ऐन, २०७७ द्वारा संशोधित।

४. पदावधि: (१) दफा ३ को उपदफा (२) को खण्ड (ड) देखि (ज) सम्मका मनोनीत वा नियुक्त हुने सदस्यको पदावधि पाँच वर्षको हुनेछ।

(२) दफा ३ को उपदफा (२) बमोजिमको कुनै सदस्यको पद रिक्त भएमा सोही बमोजिम पदपूर्ति गरिनेछ।

(३) दफा ३ को उपदफा (२) को खण्ड (ड) देखि (ज) सम्मका मनोनीत वा नियुक्त हुने सदस्यले आफ्नो कर्तव्य पालन गरेको छैन भन्ने लागेमा मन्त्रालयले त्यस्तो सदस्यलाई जुनसुकै बखत हटाउन सक्नेछ।

तर त्यसरी हटाउनु पर्दा सम्बन्धित सदस्यलाई सफाइको मौकाबाट बञ्चित गरिने छैन।

५. सदस्यको योग्यता: देहायको कुनै व्यक्ति सदस्यमा मनोनीत हुन वा बहाल रहन सक्नेछ:-

(क) बागमती प्रदेश भित्र स्थायी बसोवास गर्ने नेपाली नागरिक,

(ख) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसूरदार नठहरिएको,

(ग) पच्चीस वर्ष उमेर पूरा भएको।

६. सदस्यता समाप्त हुने अवस्था: देहायको अवस्थामा सदस्यता समाप्त भएको मानिनेछ:-

(क) दफा ५ बमोजिम सदस्यमा बहाल रहन अयोग्य ठहरिएमा,

॥ केही प्रदेश ऐन संशोधन गर्ने ऐन, २०७७ द्वारा संशोधित।

- (ख) राजीनामा गरेमा,
- (ग) मृत्यु भएमा,
- (घ) सूचना नदिई लगातार तीन पटक भन्दा बढी परिषद्को बैठकमा अनुपस्थित भएमा,
- (ङ) दफा ४ को उपदफा (३) बमोजिम मन्त्रालयले हटाएमा।

७. सदस्य सचिवको नियुक्ति, योग्यता, पारिश्रमिक, सेवा शर्त र सुविधा सम्बन्धी व्यवस्था: (१) देहाय बमोजिमको योग्यता पुगेको व्यक्तिलाई अध्यक्षको सिफारिसमा प्रदेश सरकारले सदस्य सचिवमा नियुक्त गर्नेछः-

- (क) बागमती प्रदेश भित्र स्थायी बसोवास गर्ने नेपाली नागरिक,
- (ख) मान्यताप्राप्त विश्वविद्यालयबाट स्नातक वा सोसरह उपाधि हासिल गरेको,
- (ग) राष्ट्रियस्तरको खेलाडी, रेफ्री, प्रशिक्षक, व्यवस्थापक वा खेलकुदको क्षेत्रमा विशेषज्ञता हासिल गरेको,
- (घ) तीस वर्ष उमेर पूरा भई पचपन्न वर्ष ननाघेको,
- (ङ) कुनै कानूनले अयोग्य नठहरिएको,
- (च) कम्तीमा पाँच वर्ष अनुभव भएको।

◊ केही प्रदेश ऐन संशोधन गर्ने ऐन, २०७७ द्वारा संशोधित।

(२) सदस्य सचिवको पारिश्रमिक, सेवा शर्त र सुविधा सम्बन्धी व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ।

द. सदस्य-सचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार: सदस्य-सचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- (क) दैनिक प्रशासनिक कार्य सञ्चालन गर्ने, गराउने,
- (ख) परिषद्को खेलकुद सम्बन्धमा नीति निर्धारण गर्ने कार्यमा सहयोग गर्ने,
- (ग) परिषद्को बैठकको निर्णय प्रमाणीकरण एवं कार्यान्वयन गर्ने, गराउने,
- (घ) परिषद्बाट स्वीकृत खेलकुद सम्बन्धी नीति, योजना र कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने, गराउने,
- (ङ) वार्षिक योजना, कार्यक्रम तथा बजेट तयार गरी परिषद् समक्ष पेश गर्ने,
- (च) वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी परिषद् समक्ष पेश गर्ने,
- (छ) परिषद्ले तोकेको अन्य कार्य गर्ने, गराउने।

९. पद रिक्त हुने अवस्था: देहायको अवस्थामा सदस्य-सचिव र मनोनीत सदस्यको पद रिक्त भएको मानिनेछ:-

- (क) प्रदेश सरकार समक्ष दिएको लिखित राजीनामा स्वीकृत भएमा,

- (ख) प्रदेश सरकारले निजलाई पदबाट हटाएमा,
(ग) नैतिक पतन देखिने फौजदारी कसूरमा
अदालतबाट कसूरदार ठहरेमा,
(घ) निजको मृत्यु भएमा।

१०. परिषद्को बैठक र निर्णय: (१) अध्यक्षको निर्देशन अनुसार सदस्य-सचिवले मिति, समय र स्थान तोकी परिषद्को बैठक बोलाउनु पर्नेछ।

(२) परिषद्को बैठकको अध्यक्षता अध्यक्षले गर्नेछ र निजको अनुपस्थितिमा उपस्थित सदस्य मध्येबाट छानिएको सदस्यले बैठकको अध्यक्षता गर्नेछ।

(३) परिषद्को कुल सदस्य संख्याको पचास प्रतिशत भन्दा बढी सदस्य उपस्थित भएमा बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ।

(४) परिषद्को बैठक वर्षको कम्तीमा तीन पटक बस्नेछ।

(५) एक तिहाई सदस्यले कारण र औचित्य सहित बैठक बोलाउन अध्यक्ष समक्ष लिखित अनुरोध गरेमा अध्यक्षले यथाशीघ्र बैठक बोलाउनु पर्नेछ।

(६) बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले निर्णयात्मक मत दिनेछ।

(७) अध्यक्ष तथा सदस्य-सचिवले बैठकको निर्णय प्रमाणित गर्नुपर्नेछ।

(८) बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि परिषद् आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

११. परिषद्को काम, कर्तव्य र अधिकार: दफा ३ बमोजिम गठन भएको परिषद्को काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

- (क) प्रदेश सरकारलाई खेलकुद सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमको विषयमा सुझाव दिने,
- (ख) प्रदेश, राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिता आयोजना गर्ने,
- (ग) अन्तर प्रदेश, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिता वा बैठकमा भाग लिन खेलाडी तथा आवश्यकता अनुसार अन्य पदाधिकारीलाई पठाउने,
- (घ) खेलकुद सम्बन्धी संघ-संस्थालाई आर्थिक वा अन्य सहयोग प्रदान गर्ने वा त्यस्तो सहयोगको लागि मन्त्रालयलाई सिफारिस गर्ने,
- (ङ) खेलकुदको विकास, प्रवर्द्धन, अनुसन्धान, अध्ययन, तालिम लगायतका कार्य गर्ने, गराउने,
- (च) रङ्गशाला, खेलकुद मैदान तथा अन्य खेलकुद संरचनाको निर्माण, सञ्चालन, संरक्षण तथा रेखदेख गर्ने, गराउने,
- (छ) प्रतिष्ठान तथा शिक्षण संस्थामा खेलकुद प्रशिक्षण लगायतका कार्य गर्ने, गराउने,
- (ज) प्रदेशको भूगोल तथा जनसङ्ख्याको सन्तुलनका आधारमा समानुपातिक रूपमा

खेलकुद विकास समिति गठन गर्ने र ती समितिलाई समन्वय र आवश्यक निर्देशन दिने,

(झ) खेलकुद सम्बन्धी संघसंस्थाको अनुगमन नियमन गर्ने,

(ञ) स्वदेशी तथा विदेशी प्रशिक्षकबाट प्रशिक्षणको व्यवस्था गर्ने र उपयुक्त खेलाडीको छनौट गरी विदेशमा समेत तालिम लिन पठाउने,

तर विदेशी प्रशिक्षक झिकाउँदा परिषद्ले प्रचलित कानून बमोजिमको प्रक्रिया पूरा गर्नु पर्नेछ ।

(ट) खेलाडीलाई आर्थिक सहायता तथा खेलवृत्ति प्रदान गर्नको लागि प्रदेश सरकार समक्ष सिफारिस गर्ने,

(ठ) खेलाडी तथा अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा प्रतिष्ठित पूर्व खेलाडीको स्वास्थ्यको संरक्षण गर्नको लागि आवश्यक व्यवस्था गर्ने,

(ड) अपाङ्गता भएका व्यक्तिको खेलकुदको विकास गर्न तालिम तथा प्रतियोगिता सञ्चालन गर्ने व्यवस्था गर्ने, गराउने,

---

◊ केही प्रदेश ऐन संशोधन गर्ने ऐन, २०७७ द्वारा संशोधित ।

- (ढ) खेलकुद संग्रहालय स्थापना गर्ने,
- (ण) खेलकुद विकासको लागि गोष्ठी, सेमिनार आयोजना गर्ने,
- (त) खेलकुद पर्यटनको विकास गर्ने,
- (थ) परम्परागत खेलकुदको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने,
- (द) प्रदेशको खेलकुद विकासका लागि प्राथमिकीकरण गर्ने,
- (ध) खेलकुदको विकासको लागि अन्य आवश्यक व्यवस्था गर्ने गराउने,
- (न) खेलाडीको अभिलेख राख्ने,
- (प) आवश्यकता अनुसार समिति गठन गर्ने,
- (फ) अध्यक्षले परिषद्को वार्षिक प्रतिवेदन मुख्यमन्त्री समक्ष पेश गर्ने,
- (ब) प्रशिक्षक वा रेफ्रिलाई तालिमको व्यवस्था गर्ने,
- (भ) खेलकुदमा महिलालाई प्रोत्साहन गर्नको लागि विशेष कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने,
- (म) राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा राम्रो प्रदर्शन गरेका खेलाडीहरूलाई पुरस्कृत र सम्मान गर्ने तथा गर्नको लागि प्रदेश सरकार समक्ष सिफारिस गर्ने,

(य) व्यावसायिक खेलक्षेत्रमा लगानी प्रवर्द्धन गराउने।

१२. खेलकुद विकास समिति: (१) परिषद् मातहतमा तोकिए बमोजिमका खेलकुद विकास समिति रहनेछन्।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गठन हुने समितिको संरचना, काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिए बमोजिम हुनेछ।

१३. खेलकुद सम्बन्धी संस्थाको दर्ता: (१) खेलकुद सम्बन्धी क्रियाकलाप आयोजना गर्ने क्लब, संघ वा संस्थाको दर्ता परिषद्मा हुनेछ।

(२) यस अघि अन्य निकायमा दर्ता भई अघावधिक रहेका खेलकुद सम्बन्धी संस्था यस ऐन बमोजिम दर्ता हुनु पर्नेछ।

१४. दर्ताको लागि निवेदन दिनु पर्ने: दफा १३ बमोजिम नाम दर्ता गराउन चाहने खेलकुद सम्बन्धी संस्थाले देहायका कुरा खुलाई समितिमा नाम दर्ताको लागि निवेदन दिनु पर्नेछ:-

(क) संस्थाको नाम र ठेगाना,

(ख) सञ्चालन गरिने खेलकुद,

(ग) कार्यकारिणी समितिका सदस्यको नाम, ठेगाना,

(घ) विधानको प्रमाणित प्रतिलिपि।

१५. नाम दर्ता गर्न सक्ने: (१) दफा १४ बमोजिम नाम दर्ता गराउनको लागि दरखास्त परेमा परिषद्ले एक्काइस दिनभित्र आवश्यक जाँचबुझ गरी त्यस्तो संस्थाको नाम दर्ता गर्न सक्नेछ।

(२) परिषद्ले उपदफा (१) बमोजिम नाम दर्ता भएमा दर्ता गरिएको सूचना र नाम दर्ता गर्न नसकिने भएमा सोको सूचना सम्बन्धित संस्थालाई दिनु पर्नेछ।

१६. विधान संशोधनको सूचना: (१) यो ऐन बमोजिम परिषद्मा नाम दर्ता भएको खेलकुद सम्बन्धी संस्थाले दफा १४ बमोजिम नाम दर्ताको लागि दिएको निवेदनमा उल्लेख भएको व्यहोरा वा निवेदन साथ संलग्न विधानको व्यहोरामा कुनै हेरफेर भएमा त्यसरी हेरफेर गर्नु परेको कारण सहितको सूचना एक्काइस दिनभित्र परिषदलाई दिनु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम हेरफेरको सूचना प्राप्त भएपछि हेरफेर गर्नु पर्ने कारण उचित देखेमा परिषदले हेरफेरको व्यहोरा अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ।

१७. हिसाबको श्रेस्ता राख्नु पर्ने: (१) खेलकुद सम्बन्धी संस्थाले आफ्नो आम्दानी खर्चको हिसाबको श्रेस्ता तोकिएको ढाँचामा राख्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम खेलकुद सम्बन्धी संस्थाले राखेको श्रेस्ताको जाँचबुझ परिषदले जहिले सुकै गर्न गराउन सक्नेछ।

(३) समितिले उपदफा (२) बमोजिम खेलकुद सम्बन्धी संस्थाको श्रेस्ताको जाँचबुझ गर्दा गराउँदा आम्दानी खर्चको हिसाब किताब अनियमित भएको वा रकम हिनामिना भएको देखिएमा अनियमित भएको हिसाब किताब नियमित गर्न लगाउन र हिनामिना भएको रकम सम्बन्धित व्यक्तिबाट असूल उपर गर्न गराउन आवश्यक कारवाही चलाउनेछ।

१८. निर्देशन दिने: (१) परिषदले खेलकुद सम्बन्धी संस्थालाई खेलकुदको विकासको सम्बन्धमा समय समयमा आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निर्देशनको पालना गर्नु सम्बन्धित खेलकुद सम्बन्धी संस्थाको कर्तव्य हुनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम परिषदले दिएको निर्देशनको पालना नगर्ने खेलकुद सम्बन्धी संस्था वा दफा १७ बमोजिम

समितिले तोकिएको ढाँचामा आफ्नो आम्दानी खर्चको हिसाब किताबको श्रेस्ता नराखे वा रकम हिनामिना गर्ने खेलकुद सम्बन्धी संस्थाको नाम समितिले आफ्नो लगतबाट कट्टा गर्न सक्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम समितिले आफ्नो लगतबाट कुनै खेलकुद सम्बन्धी संस्थाको नाम कट्टा गरेमा त्यसको सूचना सम्बन्धित खेलकुद सम्बन्धी संस्थालाई दिनु पर्नेछ।

१९. **स्वीकृति लिनु पर्ने:** खेलकुद सम्बन्धी संस्थाले अन्तर्राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिता वा अन्तर्राष्ट्रिय खेलकुद विषयको सभा वा सम्मेलनमा भाग लिन कुनै सदस्य वा खेलाडीलाई पठाउन वा प्रदेशमा हुने खेलकुद प्रतियोगिता, अन्तर्राष्ट्रियस्तरको सभा वा सम्मेलनमा अन्य देशको खेलाडी वा अधिकारीलाई आमन्त्रण गर्न प्रचलित कानून बमोजिम स्वीकृति लिनु पर्नेछ।

२०. **परिषद्को कोष:** (१) परिषद्को आफ्नो एउटा छुट्टै कोष हुनेछ र सो कोषमा देहायको रकम रहनेछ:-

(क) नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त रकम,

(ख) खेलकुद पूर्वाधार उपयोग गर्न दिए बापतको शुल्क,

(ग) खेलकुद सम्बन्धी प्रशिक्षण प्रदान गरे बापतको शुल्क,

(घ) खेलकुद प्रदर्शन गरी आर्जन भएको रकम,

(ङ) कुनै व्यक्ति वा संस्थाले चन्दा वा सहायता स्वरूप प्रदान गरेको रकम,

(च) नेपाल सरकारको अनुमतिमा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्था, विदेशी सरकार वा एजेन्सीबाट प्राप्त रकम,

(छ) अन्य कुनै स्रोतबाट प्राप्त रकम ।

(२) परिषद्को नामबाट गरिने सबै खर्च कोषबाट व्यहोरिनेछ ।

(३) परिषद्को कोषमा रहने रकम "क" वर्गको वाणिज्य बैंकमा खाता खोली जम्मा गर्नेछ ।

(४) परिषद्को खाता सञ्चालन तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

२१. सम्झौता गर्दा नेपाल सरकारको स्वीकृति लिनु पर्ने: परिषद्ले आफ्नो कार्य सञ्चालनको सिलसिलामा विदेशी सरकार वा अन्तर्राष्ट्रिय साझेदार वा विदेशी संस्था वा व्यक्तिसँग सम्झौता गर्दा नेपाल सरकारको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

२२. लेखा र लेखापरीक्षण: (१) परिषद्को आय व्ययको लेखा प्रचलित कानून बमोजिम राखिनेछ ।

(२) परिषद्को आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रदेश लेखा नियन्त्रकको कार्यालयले गर्नेछ ।

(३) परिषद्को लेखापरीक्षण महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट हुनेछ ।

(४) मन्त्रालयले परिषद्को आय व्ययको लेखा, तत्सम्बन्धी कागजात, नगदी जिन्सी समेत जुनसुकै बखत जाँचन वा जाँचन लगाउन सक्नेछ ।

२३. सदस्यको भत्ता: (१) सदस्यले परिषद्को बैठकमा भाग लिए बापत तोकिए बमोजिम बैठक भत्ता पाउनेछ ।

(२) सदस्यले परिषद्को काम विशेषले भ्रमण गर्नु परेमा नियमानुसार भ्रमण तथा दैनिक भत्ता पाउनेछ ।

२४. **परिषद्को कर्मचारी:** (१) परिषद् प्रदेश सरकारबाट स्वीकृत संगठन संरचना र दरबन्दी बमोजिमको कर्मचारी रहनेछन्।
- (२) कर्मचारीको नियुक्ति, पारिश्रमिक, सेवाको शर्त तथा सुविधा सम्बन्धी व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ।
- (३) परिषद्ले आवश्यकता अनुसार विज्ञ, प्रशिक्षक लगायतका अन्य व्यक्तिलाई सेवा करार गरी काममा लगाउन सक्नेछ।
- (४) उपदफा (१) बमोजिमको कर्मचारी नियुक्त नभएसम्मका लागि परिषद्लाई आवश्यक कर्मचारी प्रदेश सरकारले उपलब्ध गराउनेछ।
२५. **अधिकार प्रत्यायोजन:** परिषद्ले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम आफूलाई प्राप्त अधिकार मध्ये सबै वा केही अधिकार अध्यक्ष, सदस्य-सचिव, सदस्य, दफा ११ को खण्ड (प) बमोजिमको समिति वा कुनै कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ।
२६. **प्रदेश सरकारले निर्देशन दिन सक्ने:** (१) प्रदेश सरकारले खेलकुदको विकास गर्नको लागि परिषद्लाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम प्रदेश सरकारले दिएको निर्देशनको पालन गर्नु परिषद्को कर्तव्य हुनेछ।
२७. **खेलाडीको व्यावसायिक सुरक्षा:** तोकिए बमोजिमको वर्गीकरणको आधारमा खेलाडीको पारिश्रमिक, भत्ता वा अन्य सेवा सुविधा तोकिए बमोजिम हुनेछ।
२८. **सजाय र कारबाही:** (१) परिषद्ले देहाय बमोजिमको कसूरमा देहाय बमोजिम सजाय गर्नेछ:-

(क) परिषदले दिएको निर्देशन पालना नगर्ने खेलकुद विकास समिति वा खेलकुद सम्बन्धी संस्थालाई पहिलो पटक चेतावनी सहित पच्चीस हजार रूपैयाँ जरिवाना र सोही कसूर दोहोर्न्याएमा समिति वा संस्था खारेजी,

(ख) कुनै खेलाडी वा खेलाडीको समूह वा प्रशिक्षक वा व्यवस्थापक वा रेफ्रीले खेलको प्रतिस्पर्धाबाट आउने स्वभाविक परिणामलाई प्रतिकूल हुने गरी मिलोमतोमा वा प्रलोभनमा परी खेल खेले वा खेलाएमा:-

(१) प्रदेशस्तरको खेलकुद प्रतियोगिताको हकमा पच्चीस हजार रूपैयाँ जरिवाना र एक वर्षसम्म सोहीस्तरको खेलबाट प्रतिबन्ध ।

(२) राष्ट्रियस्तरको खेलकुद प्रतियोगिताको हकमा पचास हजार रूपैयाँ जरिवाना र दुई वर्षसम्म सोही स्तरको खेलबाट प्रतिबन्ध ।

(३) अन्तर्राष्ट्रियस्तरको खेलकुद प्रतियोगिताको हकमा एक लाख रूपैयाँ जरिवाना र तीन वर्षसम्म सोही स्तरको खेलबाट प्रतिबन्ध ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम परिषदले गरेको सजाय उपर चित्त नबुझेमा पैंतीस दिनभित्र मन्त्रालयमा पुनरावेदन दिन सकिनेछ ।

२९. प्रशिक्षण प्रतिष्ठान सम्बन्धी व्यवस्था: (१) प्रदेश सरकारले खेलकुदको विकासका लागि प्रदेश खेलकुद विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान स्थापना गर्न सक्नेछ।
- (२) प्रदेश खेलकुद विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान सम्बन्धी अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ।
३०. नियम बनाउने अधिकार: यस ऐनको उद्देश्य पूर्तिका लागि प्रदेश सरकारले आवश्यक नियम बनाउन सक्नेछ।
३१. प्रदेश सरकारसँग सम्पर्क: परिषद्ले प्रदेश सरकारसँग सम्पर्क राख्दा सामाजिक विकास मन्त्रालय मार्फत राख्नु पर्नेछ।
३२. नागरिकको कर्तव्य: खेल खेल्नु र खेलाउनु सबै नागरिकको कर्तव्य हुनेछ।
३३. यस ऐन बमोजिम हुने: यस ऐनमा लेखिए जति कुरामा यस ऐन बमोजिम र अन्यमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ।